

הכלא של סטנפורד, הכתה של מילגרם ומה היה קורה אם איכמן היה פוגש את יתרו?

גיליון מספר 95

יום שישי כ' בשבט תשע"ו, 29 בינואר 2016

שימו לב, העלון מחולק לשניים, דברי מחשבה והודעות שוטפות.

המעוניינים בהודעות בלבד - נא לעבור לחלקו השני באמצע הדף

לקראת שבת

מנהלים, מפקחים
ומנהלי מחלקות חינוך יקרים

יום השואה הבינלאומי שחל השבוע, הביא אותי לחשוב על **מילגרם** והניסוי שלו על למידה. הזמן- שנות השישים שאחרי משפט אייכמן, ומילגרם יוצא לסדרת מחקרים כיצד תלמידים לומדים טוב יותר, ומה האפקט של ענישה על למידה.

מילגרם מפיץ קול קורא, ומגייס נסיינים, המובטחים לקבל תגמול הולם עבור השתתפותם בניסוי.

את הנסיינים מחלק מילגרם למשתתפים שישמשו בניסוי בתפקיד **"מורה"** ולנחקרים שישמשו בתפקיד **"תלמיד"**.

מה שהנחקרים לא יודעים זה שהחלוקה בין מורים ותלמידים אינה אקראית, כל הנסיינים שנבחרו להיות מורים היו אנשים פרטיים שהם עיקרו של המחקר, בעוד שכל ה"תלמידים" המשתתפים במחקר היו בעצם שחקנים משתפי פעולה שנשכרו מראש מטעם בחוקרים.

הניסוי נערך בזירות שונות- במעבדות המחקר האוניברסיטאיות כמו גם באולמות פרטיים, כשהחוקר נוכח בחדר וכשהוא זמין רק בטלפון ונותן הוראות מרחוק.

ה"מורים" בניסוי התבקשו לשאול את ה"תלמידים" שאלות, ועל כל טעות לתת לתלמיד שוק חשמלי, המורים התבקשו לעלות את עוצמת השוק החשמלי על כל טעות.

האמת היא שלא היה שוק חשמלי, והלחיצה על הכפתור לא העבירה שום זרם ל"תלמידים" אלא שהם היו באמת שחקנים מוצלחים ובכל פעימת שוק, הם ביטאו יותר ויותר סימני חוסר נוחות ומצוקה, וכשעוצמת הזרם עלתה ממש הם צרחו, בכו ובקשו לסיים את המחקר.

מה שמילגרם רצה לבדוק בכלל לא היה קשור ללמידה, אלא למוסר.
מילגרם רצה לפצח את הרוע האנושי. להבין את טענת ה"רק מילאתי פקודות" שהשמיע אייכמן במשפטו.

מילגרם רצה להוכיח משהו על התרבות הגרמנית ולטעון שמעשי הזוועה שנעשו במלחמת העולם השנייה היו אפשריים, כי בתרבותה, האומה הגרמנית היא אולי צייתנית יותר ומפעילת שיקול דעת פחות מאומה אחרת.

"קבוצת השוואה הבריאה" היתה אמורה להיות קבוצת הנבחרים האמריקאית.

אלא שמילגרם אף פעם לא עבר לבדוק את קבוצת המחקר הגרמנית. התוצאות שאסף עם נחקריו בארצות הברית היו מזעזעות מספיק. למעלה מ-60% מהנחקרים הסכימו לתת מכות חשמל בעוצמות גבוהות ביותר למרות מחאות עמיתיהם. חלקם אף הגיעו לרמה הגבוהה ביותר למרות שידעו שהיא מסכנת חיים. היו נחקרים שהסכימו להצמיד בכח במו ידיהם את הכף החשמלית כשהשחקן ה"תלמיד" משך אותה בבכי מעל ידו. רוב מוחלט של האנשים הטובים והרגילים שהשתתפו במחקר הסכימו לשתף פעולה עם הרוע.

כשנשאלו אחר כך אמרו האנשים שהם חשו מצוקה, אך הנחיות החוקר שאמר להם לא להפסיק היו חזקות יותר. היו כאלו שהודו שהבטחתם של החוקרים שכל האחריות מוטלת רק על החוקר עצמו ולנסיין אין שום אחריות היא שהיתה משמעותית עבורם. כך או כך רובם המוחלט הודו שהם חשו שהם גורמים כאב ואולי אף מסכנים את עמיתיהם וחוו אי נוחות גדולה מהמחקר אך לא מצאו בעצמם את המוטבציה שלא לשתף פעולה.

הניסוי של מילגרם עורר סערה.

האומה האמריקנית נתקלה פתאום בפרצופו של הרוע וגילתה אותו קרוב, מסתתר מאחורי כל דלת, צץ במראה של כל חדר אמבטיה. הנחקרים עצמם היו נסערים, הם חשו מרומים ומושפלים. עם כי רבים מהם הודו בדיעבד שהניסוי היה חשוב עבורם, כי הם למדו לפחד מעצמם.. משיקול הדעת של עצמם למול סמכות, או בסיטואציה זרה.

בעקבות מילגרם קבעה האקדמיה **קוד אתי** על ביצועי מחקר מבלי שהנחקרים יודעים זאת. ושכללה את הסייגים האתיים על המחקר עצמו, כך שמילגרם הביא לעולם שתי תרומות חשובות

1. עוד ביסוס להבנה **שהאדם הוא רק אדם והגבול בין טוב ורע בו הוא דק מן דק.** שבמקום של סמכות (לכן נחקרים במעבדות האוניברסיטה נטו לשתף פעולה יותר מנחקרים במקומות פרטיים) או לצד גורם סמכותי. (נחקרים שהחוקר היה עימם

בחדר שיתפו פעולה יותר מכאלו שהחוקר רק נתן הנחיות טלפוניות) יעשו מעשים שלא היו מאמינים על עצמם שהם מסוגלים לעשות.

2. מלגרם תרם לביסוס **קוד אתי** שמגן על אנשים מפני סיטואציות כאלו, לפחות במחקר.

ב1971 קיים חוקר ידוע בשם **זימברדו** את ניסוי הכלא של סטנפורד. זימברדו גייס נחקרים בריאים נורמטיביים ללא עבר פלילי, וחילק אותם אקראית לאסירים וסוהרים. האסירים ידעו מה יהיה הניסוי וחתמו על הסכמה להשתתף בו. הנחקרים שנבחרו להיות אסירים- הופתעו בצהרי יום על ידי נידיות משטרה שפרצו לביתם כבלו אותם באזיקים ולקחו אותם למרתף האוניברסיטה שהומר ל"כלא" לצרכי ניסוי. הנחקרים שנבחרו להיות סוהרים קיבלו מדים אלות מכשירי קשר וכל הציוד הנדרש למעמדם. הסוהרים לא קיבלו הנחיות כיצד להיות סוהרים רק התבקשו לשמור על השקט והסדר בכלא שלהם.

זמברדו מינה עצמו למנהל הכלא, וצפה המתרחש.

כבר ביום הראשון התחילו הסוהרים לטרטר את האסירים. הם זימנו אותם לספירות ומסדרים, תבעו מהם לעשות תרגילי ספורט יזומים, שכיבות שמיכה וקפיצות, כשבחלק מהזמן עם התמשכות השגרה הם נצפו מכים או סוטרים לחלק מן האסירים. **ביום השני** פרץ מרד בכלא. האסירים סרבו להמשיך עם ההתנהגות הקשה של הסוהרים. כל הלילה נאבקו הסוהרים באסירים המורדים, ומשמרת הבוקר שהגיעה רעננה אל שאריות ממאבקי הלילה- החליטה להחמיר את הענישה. **ביום השלישי** ההתעללות כבר עלתה מדרגות, נבנו חדרי צינוק מאולתרים והאסירים נלקחו אליהם ערומים ומוכים, על האסירים נאסר ללכת לשירותים ודליי השופכין שלהם לא פונו מהחדרים, הצינה והלכלוך התגברו, והמצב בחדרים היה בלתי נסבל, הסוהרים הענישו, היכו, דרכו על אסירים, הכריחו אותם להכות ולהשפיל זה את זה.

ביום השלישי שוחררו שניים מהאסירים שהתפרקו נפשית. ואז פרצה שמועה על בחירה מתוכננת של האסירים מהכלא. זמברדו כינס את הסוהרים כדי לחשוב על דרכי מניעה של הבריחה הוא פנה למשטרה המקומית ובקש מהם רשות להשתמש בכלא המקומי האמיתי כדי למנוע הבריחה, וזעם כשנענה בשלילה. הוא סלק חוקר חבר שלו ששאל אותו מה בעצם מטרת המחקר, כולו עסוק במניעת הבריחה של האסירים שלו.

רק כשארוסתו הגיעה, והפנתה תשומת ליבו לאכזריות וההתעללות שהמחקר שלו התדרדר אליהם, הוא תפס את עצמו, הבין כמה הוא עצמו נכנס לתפקיד מנהל הכלא, והפסיק את המחקר אחרי **שישה ימים בלבד ולא שבועיים כפי שכתנן**. מתברר שהרבה יותר קל והרבה יותר מהיר להיות רע ממה שחושבים אפילו. גם מחקרו של זמברדו עורר כמובן מחאה עזומה ברחבי ארצות הברית. וגבולות השימוש בבני אדם, גם בהסכמתם, חודדו. הקוד האתי המחקרי נוסח מחדש והעולם המחקרי הפך להיות מקום מוגן טיפה יותר. רק טיפה. עד הפעם הבאה.

כי זמברדו ומילגרם העמידו מראה שחורה עצובה מול פרצופה של האנושות. אנחנו לעיתים רעים יותר משאנו מאמינים שאנחנו. או לפחות אנו עלולים להיות רעים יותר. האנושי, הוא נכנע לסמכות ומושפע מאינטראקציה מעצם מהותו. **"יצר לב האדם רע מנעוריו"** לימדה פרשת בראשית. יש טוב ורע, התורה כינתה זאת כשני יצרים, שמעורבבים בה בנפש האדם. וגם כשהוא שואף אל טוב ומבקש להיות מוסרי, הוא עלול להתבלבל בנקל, להיות מושפע (ומופשע..). או מוטה או בלתי מודע.

מהר ממה שנדמה לו (בשישה ימים בלבד...) בעוצמה גדולה ממה שיעלה על דעתו (400
ואט!!!)

לכן צריך קוד אתי מוסרי.
כל חברת מחקר כל חברת תרופות כל חברה באשר היא מחדדת את קווי ההגנה שלה .
מדייקת את הגדר הגבוה שאם עוברים מעבר לה חוצים את הקו בין טוב לרע.
זאת גדר היולית, היא לא חדה והיא לא חד מימדית, אבל היא הכרחית כדי שלא נחשמל איש
את רעהו מתוך כוונות טובות.

זאת גדלותה של **פרשת יתרו**, הפרשה שיקראו השבת בבתי הכנסת.
הקוד האתי הראשון והמקיף בהיסטוריה ניתן לאומה הישראלית היוצאת ממצרים בדרכה אל
ארץ משלה.

המעבר מלהיות עבד ללהיות בן חורין הוא מעבר עצום. ובתוך נפשו של איש פרטי יש את
שתיהן – את העבדות כמו גם את החירות במלוא עוזן. (כולנו עבדים, שר ברי סחרוב בשיר
הנפלא שלו, מעיר לנו, מעיר אותנו, שרק נדמה לנו שבני חורין אנחנו.)
מעשה העבד שהוא כולו נתון למרות, מחזק בתוך הנפש את האלמנטים של צייתנות
וכניעות. מעשה של בן חורין הוא מעשה עצמי, שיש בו שיקול דעת, שלא מושפע לא ממגמה
חברתית ולא מסיטואציה, לא מסמכות אחרת ולא ממקום זר.
הנפש בת החורין היא כזאת שמראש ביררה את גבולותיה עצמה, ביססה בתוך תוכה עמוק
קודים אתיים של בחירה חופשית גם בסיטואציות בהן הבחירה מתמעטת, ביררה במה היא
מאמינה ואל מה היא חותרת, על מה היא תעמוד בתוקף ומתי היא תתרכך ותתכופף. ובפני
מי, ובאילו נסיבות.
הנפש בת החורין הלאומית, היא רק זאת שכחברה מאמצת לעצמה את אותן הגדרות, את
ההבטחה לאפשר לנפשות הפרטיות להיות בוחרות וברות בחירה חופשית, להיות מבררות
ומוסריות. להיות נאמנות למה שחשוב, ולדעת מה הוא.

זאת מהותן של לוחות הברית.

זאת הברית- ההבטחה – להיות איש מוסרי, להיות חברה מוסרית.
זאת מהותן של עשרת הדברות.

חמש הדברות הראשונות הן שכלול של הפנימיות העצמית של האדם מול עצמו, מול
אמונתו, מול אלוהיו.

ההבטחה לא לעבוד עבודה זרה, לא היו מושפע מאלילות לא רק כזאת של פסילים של ממש,
אלא גם של אתוסים חברתיים. או של תאוות אנושיות (**כולנו עבדים**, עוד מתנגן לי באוזניים,
איזה גאון הוא **סחרוב**... הנה תקליקו על הקישור ותשמעו אותו שר לנו על עבדותנו –
<http://shironet.mako.co.il/artist?type=lyrics&lang=1&prfid=202&wrkid=2444>
החובה לשמור על עצמינו מפני סגידה או אובדן בחירה. ההבטחה להיות נאמנים לטוב
ולמוסרי.

אחר כך חמש הדברות החברתיות - לכבד את ההורים ולא לפגוע באחרים, לא לרצוח לא
לנאוף לא לחמוד. אילו בסיסי הקוד האתי שסייעו לאדם לא להיות אייכמן שעומד על דוכן
וטוען שהוא רק ממלא פקודות.

לא לחשמל את רעהו ב400 ואט כי הוא רק משתתף במחקר, לא להשפיל אדם אחר כי הוא
אסירו כרגע, לא לתת למקום הנפשי של להסכים עם מה שכולם אומרים, או לקבל את מה
שהאחרים חושבים כמובן מאליו.
ובעיקר לא לתת לכח ולסמכות להשפיע.

כל פעם מחדש כשמגיעים לפרשת יתרו יש לי דמעה של התרגשות בעין.
השילוב הזה, בין הרעיונות הגדולים של חתירה לאומה בריאה, לצד הפרקטיקות שמיצר יתרו
לחתנו- מלמד את המנהיג הצעיר לא להשתעבד אפילו לא לרעיונות.

מלמד לתרגם חזונות לדרכי ביצוע, השילוב בין משה – העברי שגדל בארמון מצרים, ליתרו כהן הדת המדיני שהצטרף למסעה של האומה היוצאת ממצרים, קבלת הפנים החמה הברורה מאליה.
המעמד המרשים החד פעמי שבו רואים קולות ושומעים אורות. הדרמה, לצד המדבריות הפשוטה, חסרת האמצעים, מלאת הענווה, העשן, הערפל על ההר, המלמד שלא הכל ברור ויש עוד מה לפענח, והידיעה שמתוך הערפל צומחת בשורה של טוב.
ואפילו הבהלה של העם מגילוי גדול מידי שמתגלה אליו, והרצון לתיווך פשוט יותר, נגיש יותר של מסרים מידי גדולים,
כל אילו יחד הם פלא עצום בעיני של כל מה שאפשר לחלום עליו ואליו.
וכל אילו, דווקא כשהם ביחד, הם הדיוק הזה של העבודה הקשה שצריך לעשות כדי להגשים את כל החלומות
ובעיקר כל אילו יחד מזכירים לנו שמאז יתרו ומשה כבר הבינה האנושות כולה והאומה הישראלית בכללה ובמוקדה- שצריך להבדיל כל הזמן בין בחירה לציות, בין עבדות לחופש, בין מוסר של אמת מדויק מקודד בקודים ברורים של גבולות, לבין הסחפות אחרי רוע שעלול לצמוח בתוך הנפש, של כמעט כל אדם.

שבת מוסרית, חמימה וטובה שברוח יתרו, נותיר את הטוב נייתר את מה שלא

**החזאים מספרים לנו שהשבת תצא קצת שמש ליבש את הכבישים
נשמח גם בטוב הזה.**

**שבוע של ברכה
דסי
וצוות האגף לחינוך על יסודי**

והנה שוב הקישור לשיר הנפלא של ברי סחרוף: כולנו עבדים:
<http://shironet.mako.co.il/artist?type=lyrics&lang=1&prfid=202&wrkid=2444>

אנו מברכים את בני העדה הדרוזית לרגל חג ה הנביא חד'ר-אליהו שיצוין בשבת שעברה, 25.1.2016 . ביום זה נהוג לעלות לקברו של הנביא הנמצא בכפר יאסיף בגלל המערבי.

שבת שלום

**דסי
וצוות האגף לחינוך על יסודי**

[הצטרפו לרשימת התפוצה.](#)

[לגיליונות הקודמים.](#)

מבט לתכנית ללמידה משמעותית

והפעם – שימוש בטכנולוגיה להוראה אחרת.

מודל "הכתה ההפוכה" ממנף טכנולוגיה כדי ליצור סביבה שיכולה לעשות את הבדל עצום בכיתות רבות.

יש הרואים את הכיתה ההפוכה כדבר מורכב או קשה להשגה. אבל עם קצת הכוונה והרבה נחישות לדבוק במודל, זה קל כמו לעשות כמו כמעט כל דבר אחר הקשור בטכנולוגיה בחינוך.

הנה התמצית של הכיתה התהפכה:

במקום ללמד פנים-אל-פנים בכיתה, המורים יכולים לספק הדרכה לתלמידים בבית.

ההוראה בבית היא לעתים קרובות באמצעות וידאו, אבל יכולה להיות באמצעים אחרים (כלומר שמע, צילומי מסך / הוראות, וכו'). התלמידים צופים בהדרכה לפני החזרה לכיתה ביום שלמחרת.

במקום לצפות / להאזין להוראה, התלמידים עובדים עם החומר החדש בכיתה. המורה מלווה את התלמידים בכתה, אחד-על-אחד או בקבוצות קטנות. זה המודל על קצה מזלג. במאמר הצורף: "[7 דברים שכדאי לדעת על הכיתה ההפוכה](#)" (דרך Educause).

ואם בענייני טכנולוגיה עסקינן, לפניכם "[4 כלים חינוכיים ליצירת משחקי חידון אינטראקטיביים](#)".

ישראל עולה כתה - בעל יסודי

אתם מוזמנים להיכנס לפורום ([קישור לפורום](#)), לעיין בתשובות ואף לשאול שאלות משלכם. כל המידע מצוי באופן קבוע ומתעדכן תמיד, נהלים, כלים המלצות- באתר האגף לחינוך על יסודי- [כאן תכנית הבחנות](#).

לבקשת רבים מכם מצורפת שוב המצגת מעודכנת של: [ארגון הלמידה ותעודות הסיום - לקט שאלות ותשובות](#)

שימו לב שכל הנהלים וכל החומרים מצויים באתר האגף לחינוך על יסודי

שקלול בין ציון ה-30% לציון ה-70%

מהו היחס בין המרכיבים של ציון הבגרות הסופי?

האם תלמיד חייב לקבל ציון עובר ב-70% או שה-30% משתקלל ומעביר אותו?

תשובה

היחס בין מרכיבי הציון הוא:

49% המבחן החיצוני

21% ציון שנתי

30% הערכה בית ספרית.

אם תלמיד נכשל בהערכה הבית ספרית (30%) באחד ממקצועות החובה, ישמר לו ציון הבחינה החיצונית.

אם נכשל בבחינה החיצונית ובשקלול הסופי עבר – לא יצטרך להבחן שוב. אם בשקלול הסופי נכשל, יוכל לחזור ולהבחן כמו בעבר. לא ישמר לו ציון ההערכה הבית ספרית.

ספרות דתי

האם ניתן לגשת ל2 יחידות ספרות דתי במקום יחידה ספרות ויחידה מחשבת?

תשובה

לא ניתן לגשת לשתי יחידות ספרות ללא מחשבת בממד.

ממליצה להכנס לפרוט תכניות הלימודים [בקיזור המצורף](#)

2 מורים למקצוע אחד

האם ניתן לפצל את הוראת המקצוע ל2 מורים? כלומר שמורה אחד יגיש את ה30% והשני את ה70%

תשובה

ניתן לעשות זאת' כבעבר חלוקת עבודת המורים נתונה לשיקול דעתו של מנהל בית הספר. יש לוודא שכל מורה יקבל את החלק היחסי של הגמול עבור הגשה לבגרות.

יחידת חובה בספרות

האם ניתן להיבחן בכיתה י"ב בבחינה החיצונית בספרות? וגם ללמוד את ה30% באותה שנה?

תשובה

לבית הספר אוטונומיה לתכנן את פריסת הלמידה וההבחנות התלת שנתית.

על בית הספר לקחת בחשבון ניהול נכון של עומסים כך שהמטלות המולות על התלמידים יהיו בעומסים נכונים ו בחלוקה בין השנים של החטיבה העליונה.

בית הספר בונה את ארגון הלימודים התלת שנתי, מציג אותה בפני הוועדה המלווה ומנמק את שיקוליו. אישור סופי לפריסת תכנית ההיבחות על הרצף התלת נתי ניתן על ידי הוועדה המלווה.

לאחרונה עלו שאלות בדבר התשלום **ללוג באנגלית**, אני מצרפת כאן את הודעתה ל מפמ"רית אנגלית הגב' ג'ודי שטיינר:

מפמ"ר אנגלית – בגרות באנגלית

לאחרונה עלו טענות מהמורים לאנגלית, המלמדים בחטיבות העליונות, על העומס הרב המוטל עליהם. אנו קשובים לפניות המורים ומעריכים את המאמצים הרבים שהמורים לאנגלית משקיעים להצלחת תלמידיהם.

כדי למנוע אי הבנות, אני מבקשת להבהיר שהמורים לאנגלית הבודקים את משימות ה-LOG של תלמידיהם במסגרת-4 ו-5 יח"ל אנגלית בכיתות י', י"א, ו-י"ב, זכאים לשכר בדיקה, כפי שהיה ערב הרפורמה ולא חל שינוי בעניין זה. בברכה ג'ודי שטיינר, מפמ"ר אנגלית

רפורמת "עוז לתמורה"

אתם מוזמנים להיכנס לפורום ([קישור לפורום](#)), לעיין בתשובות ואף לשאול שאלות משלכם.

מצורפת [מפת פניות עוז לתמורה](#) שבו ריכזנו עבורכם את כל דרכי ההתקשרות בכל שאלה שעולה, נשמח לתת מענה. וכן, מצורפת [מצגת תנאי שירות לעובדי הוראה](#)

"מודל המח"

מודלים מיטביים שנמצאו אפקטיביים ובעלי השפעה חיובית ומיטיבה בהיבטים הפדגוגיים והארגוניים.

אגף א', חינוך על יסודי חבר לתוכנית מפרש ויצר קבוצה יזמית של תשעה מנהלים ומנהלות המיישמים את רפורמת עוז לתמורה באופן מיטבי, ייחודי ובר שכול. קבוצה זו חילצה מודלים מיטביים שנמצאו אפקטיביים ובעלי השפעה חיובית ומיטיבה בהיבטים הפדגוגיים והארגוניים. כל זאת על מנת לסייע למנהלי בתי הספר וצוותיהם הטמעה מיטבית של הרפורמה ויצרו את מודל המוח.

הנכם מוזמנים לשלוח אלינו מודלים נוספים שנעלה למודל המוח דרך הרפרנטים או המפקחים הכוללים.

מודל בית ספרי בעידן עוז לתמורה

השבוע נציג מודל של ביה"ס לחינוך סביבתי-שדה בוקר - בית ספר בהנהלתה של ד"ר סמדר כהן,

- " מודל השעות הפרטניות בתיכון לחינוך סביבתי" [בקובץ המצורף](#)

תיגמול עבור אסיפת הורים/ישיבות ציונים

האם יש תיגמול כספי על נוכחות מורה בישיבות ציונים ואסיפות הורים מעבר לשעות העבודה של המורה?

תשובה

ישיבת ציונים ואספת הורים צריכים להיות חלק מהשעות התומכות של המורה ואין הם אמורות להיות מעבר לשעות העבודה .

טעימה משמעותית

[הענן החינוכי](#)- כל השירותים המתוקשבים לבית הספר.

השבוע הלאומי לגלישה בטוחה ברשת

השבוע הלאומי לגלישה בטוחה מוקדש לקידום נורמות התנהגות ראויות ברשת, העלאת המודעות לסיכונים והקניית כלים טכנולוגיים והתנהגותיים מתאימים לגלישה בטוחה.

האירוע מתקיים בזיקה ליום האינטרנט הבטוח הבינלאומי (SID) אשר חל מדי שנה בחודש פברואר, ביותר מ-100 מדינות ברחבי העולם. [קישור לשבוע הלאומי לגלישה בטוחה בשנים קודמות](#)

הספרייה הלאומית

[הספרייה הלאומית](#), [השבוע: פרויקט "מסע בזמן"](#): פרויקט "מסע בזמן" נועד לאסוף פריטי אפמרה ישראלית, לסרוק אותם ולהנגישם באופן חופשי לציבור הרחב. הפרויקט מבוצע במימון קרן ארקדיה ובשיתוף עם אוניברסיטת UCLA.

הכלי לארגון העבודה הבית ספרית- אגף לחינוך על יסודי

כדי להקל על מנהלים בארגון ובטיוב הלמידה בחטיבה העליונה, מוגש לכם כלי המאגם את כל הנתונים הנדרשים לשם בניית תכנית עבודה על פי עקרונות תכנית ההבחנות החדשה. כלי זה ישרת אתכם בעבודה מול הצוותים, לקראת הועדה המלווה ובמפגשים עם מפקח/ת ביה"ס. השימוש השוטף בכלי בקרב כל השותפים בבית הספר יאפשר שימוש בשפה אחידה ויוביל לשיפור התפוקות וכן, יסייע בבניית תכנית הוראה – למידה מיטבית לקראת זכאות לבגרות. **הכלי יכול לשמש בתור המידע שיוצג לוועדה המלווה והוא מחליף כל טופס אחר או מתווה אחר שנשלח על ידי גורמים שונים.** [קישור לכלי](#)

דיווח ציוני ההערכה הבית ספרית – מכתבו של אריאל לוי – סמנכ"ל בכיר ומנהל המנהל הפדגוגי

דיווח ציוני מרכיב ההערכה הבית ספרית (30%) בבחינת הבגרות במסגרת תכנית ההבחנות החדשה לבגרות, נקבע שבכל מקצועות החובה ומקצועות הבחירה (להוציא מתמטיקה ברמה של 4 ו- 5 יח"ל), ניתנת לבית הספר האוטונומיה להערכה בית ספרית. ההמלצה היא שבית הספר יבצע מגוון דרכים של הערכה חלופית במסגרת ההערכה הבית ספרית. הערכה הבית ספרית מהווה, בדרך כלל, 30% מהיקף ההערכה הכולל ולכן מכונה "30%" גם במקרים בהם מדובר בהיקף שונה.

[להלן ההנחיות לדיווח מרכיב ההערכה הבית ספרית עבור שנה"ל תשע"ה ותשע"ו](#)

אנו מצרפים לשימושכם עלון העוסק בהיבטים שונים של תפקודי לומד- שגם ישלח כעלון נפרד.

תכניות לימודים ומבנה ההערכה בבחינות הבגרות על פי תכנית ההיבחנות החדשה

השנה לראשונה, ייגשו תלמידי כיתות י"א (המחזור הראשון של הרפורמה) לבחינות הבגרות מתכונתן החדשה. יתקיים שאלון חיצוני אחד לרוב המקצועות, המבוסס על חלק מחומר הלימוד, ובנוסף למידה והערכה בדרכים חלופיות המוערכת בבתי הספר תוך שימת דגש רב יותר על הערכת תהליכי הלמידה.

הכלים המרכזיים שנבנו לאפשר את הלמידה המשמעותית קשורים להתאמת תכניות הלימודים ותכניות ההיבחנות. המסמך שלפניכם, בא לתת תמונה מלאה על תכניות הלימודים בחטיבה העליונה בתחומי הדעת השונים ולסייע בארגון הלימודים וההיבחנות. מטרתו להנגיש לכם באופן ידידותי את השינויים שנערכו לאחרונה על מנת להתאים למבנה ההבחנות. [קישור לחוברת](#)

הוקם "צוות יא" ליישום תכנית ההבחנות החדשה- אגף לחינוך על יסודי

צוות עבודה משותף לכולנו- נציגי המשרד, נציג מנהלים, נציג מורים, נציג הורים ונציגות תלמידים. בצוות מעלה כל אחד מהמשתתפים סוגיות שונות מנקודת מבטו בדגש על שכבת יא של השנה. מנהלים רבים ותלמידים רבים שלחו ניירות לצוות לכל אחד מוזמן לעשות זאת. עיקרי הסוגיות המוטלות במהלך דיוני הצוות יפורסמו אחת לתקופה.

מועדי הגשת הצעות ועבודות גמר על ידי תלמידים המשתתפים בתכנית "אלפא"- אגף לחינוך על יסודי, אגף מחוננים ותכנית אלפא

אבקש להביא לידיעתכם כי תלמידי תכנית אלפא, הלומדים בבית ספריכם, והעוסקים במחקר מדעי השתתפות בתכנית "אלפא" מתחילה בכיתה ט' או י' ולכן במסגרת אקדמית ובליווי מנחה אישי, אמורים להגיש הצעה לעבודת גמר וכן את העבודה עצמה, בכדי לזכות בקרדיט לבגרות. – [למכתב המלא](#)

הכנס הארצי ה-12 לעבודות גמר במדעים- אגף לחינוך על יסודי ומכון דוידסון

הכנס הארצי ה-12 לעבודות גמר במדעים יתקיים ביום רביעי 06 באפריל 2016, כז' באדר ב' תשע"ו, בשעות 16:00-20:00 במכון דוידסון לחינוך מדעי, מכון ויצמן למדע ברחובות.

תלמידים המעוניינים לקחת חלק פעיל בכנס מוזמנים להציג את עבודתם בהרצאה בעברית בת 13 דקות מלווה במצגת.

הכנס מיועד לתלמידים מכל רחבי הארץ, שסיימו את עבודת המחקר באחד מתחומי המדעים, בהיקף של 5 יח"ל.

מטרת כנס מדעי זה, היא להעניק הזדמנות לתלמידים להציג את עבודותיהם החדשניות והייחודיות ולהכיר עבודות של תלמידים אחרים בני גילם. התנסות זו מדמה את עבודתם של החוקרים בעת הצגת ממצאיהם בפני עמיתיהם בכנסים, התנסות שעשויה לתרום לתלמידים במישורים רבים.

פרטים נוספים בקישור המצורף.

סיורי תת הועדה לפרס חינוך לעל יסודי – אגף חינוך על יסודי

השבוע ביקרנו בתיכון קציר ברחובות. בית הספר הינו קריה המורכבת משתי חטיבות ביניים וחטיבה עליונה. בבית הספר לומדים כ- 2000 תלמידים ומלמדים בו כ- 220 מורים.

התלמידים משובצים במגוון רחב מאד של מגמות (חלקן שש שנתיות): מחול, מוסיקה, חנ"ג, כיתות מצוינות- נחשון, מגמות עיוניות, מסלולים טכנולוגיים: הנדסת תוכנה, ביטכנולוגיה ועוד. וכן, בבית הספר כיתות חינוך מיוחד מ- ז' - יב' .

קריית החינוך קציר מייחסת חשיבות מרבית ליחסי מורה תלמיד, ולשם כך נבנתה תרבות אירגונית ופיתוח מקצועי המאפשרים את יישומה באמצעות פסיכופדגוגיה.

בבית הספר מתקיים בשנים האחרונות פיתוח מקצועי אינטנסיבי ייחודי. באמצעותו הורחב הידע הפדגוגי: דרכי הוראה מגוונות, למידה לשם הבנה המייצרת למידה משמעותית, פיתוח עולמו הערכי ומתן מענה לעולמו הרגשי של הלומד. תהליך זה יצר קהילת עמיתים לומדת ומתפתחת ונוצרה שפה בית ספרית אחידה. כל זאת במטרה להוביל לקידום התלמיד תוך מיצוי יכולותיו הקוגניטיביות, הערכיות והחברתיות.

כנס רכזי עבודות גמר - אגף לחינוך על יסודי

חמישים רכזי ורכזות עבודות גמר מרחבי הארץ (מאילת ושדה בוקר בדרום ועד משגב בצפון) השתתפו ביום רביעי (20/1) במפגש עמיתים שנערך בספריה הלאומית בירושלים.

במהלך המפגש הציגה מנהלת גף עבודות גמר והערכה חלופית, הגב' שפרה סטרוסקי, את חזון האגף העל יסודי ואת העמדתה של עבודת הגמר כמגדלור של למידה משמעותית.

המדריכה הארצית על עבודות גמר, עדית רובין, הציגה את הנתונים הסטטיסטיים האחרונים של העבודות (מספר הצעות מול עבודות, חלוקה למגזר ומגדר, סך עבודות בכל מקצוע וכד') ואת משימות הגף בשנה הקרובה.

במהלך הכנס התקיימו דיונים פנימיים בשולחנות עגולים בנוגע לסוגיות ייסוד בתשתית העבודה של הרכזים, וכן התקיימו סיורים (בשפות עברית וערבית) באוספיה הייחודים של הספריה הלאומית, הוצגו הדרכים לשימוש בחומרי מחקר ראשוניים המצויים על הפלטפורמה האינטרנטית של הספרייה ונערכה פרידה חברית מגב' חנה שרף, מורה ורכזת עבודות גמר ותיקה שיצאה לפנסיה (אך משרתת עדיין במילואים).

גף עבודות הגמר ממשיך בתנופה קדימה במטרה להצעיד את אפשרות המחקר העצמאית של תלמידי התיכון ולקדם את מיתוגה וערכה בתעודת הבגרות.

בקרב נעלה באתר החדש את החומרים שחולקו בכנס לשימושכם.

תכנית אל"ה – עדכונים מהשטח- אגף לחינוך על יסודי

- תכנית אל"ה מפעילה בימים אילו **השתלמות מתקשבת למורים** .

בתכנית לומדים כ - 700 מורים מבתי הספר המשתתפים בתכנית. הקורס היינו יישומי ועוסק בדרכים המעשיות באמצעותן נקדם את הלמידה של התלמידים המתקשים ועם ליקויי הלמידה.

הקורס כולל למידה של תיאוריות העוסקות בקשיי למידה ובלקויות למידה ונעשה יישום של הידע הנלמד תוך הוראה בפועל בתחומי הדעת עתירי המלל, במסגרת ההוראה בקבוצת תכנית אל"ה.

- במסגרת **הפיתוח המקצועי של המת"ליות בפסגות**, התקיים השבוע למדריכי התכנית, מפגש סינכרוני בנושא יצירת מפות חשיבה באמצעות כלי טכנולוגי שנקרא mindomo. מטרתו של הכלי לסייע בהוראה ולמידה עם תלמידים מתקשים.
- בימים אילו מתקיימים **ביקורים** של המדריכות הארציות של התכנית בבתי ספר במחוזות. במחוז חיפה התקיים ביקור בקרית החינוך אמי"ת עתידים ובמחוז מרכז התקיים ביקור בביה"ס מקיף ח ע"ש חיים בר לב. בביקורים הוצגה הטמעת תכנית אל"ה בביה"ס.

מנהלת ומורי התיכון הוירטואלי מגיעים לתלמידים בבתי הספר שלהם לחלק את תעודות המחצית- אגף לחינוך על יסודי בשיתוף מטח

בשבועיים הקרובים יבקרו המורים, החונכים ומנהלת בית הספר הוירטואלי בחלק מבתי הספר השותפים לתוכנית. המורים יחלקו לתלמידים את התעודות.

"בטקס" חלוקת תעודות.

הטקס נועד לתת לתלמידים הלומדים בתיכון הוירטואלי תחושה שהן נבחרת, לעודד את מי שצריך וכמובן גם לקבל משוב על הלמידה מהתלמידים. למפגש מוזמן גם המפקח על בית הספר.

בתעודה מפורטים מלבד הציון על ההישגים הלימודיים בתחום הדעת, גם הערכת המורה והערכת החונך על מידת הרצינות ההשקעה המחוייבות, והנכונות להתמודד עם קשיים של התלמיד. הפירוט מאפשר למחנך של התלמיד ליצור שיח עם התלמיד על אופני ההתמודדות שלו עם המשימה של למידה וירטואלית.

הודות לצוות הנפלא של התיכון הוירטואלי, מורים וחונכים, קיימת התקדמות רבה ביותר של הלומדים, הדבר בולט בעיקר במעבר מכתה י' לכתה יא'.

כנסי מנהלים במחוזות בנושא הטמעת תכנית ההבחנות החדשה- בהשתתפות המנכלית והנהלה הבכירה של משרד החינוך

במהלך חודש פברואר, תקיים המנכ"לית כנסים במחוזות השונים בנושא הטמעת הרפורמה להלן מועדי הביקורים:

10.2 - מחוז ירושלים (על יסודי)

15.2 - המנהל לחינוך התיישבותי(על יסודי)

16.2 - מחוז ת"א(על יסודי)

22.2- מחוז צפון (על יסודי)

23.2- מחוז מרכז (על יסודי)

29.2- מחוז חיפה (על יסודי)

עדכוני שגרה - עדכונים מהיחידות השונות

מנכ"לית משרד החינוך - רשת ביטחון למתמטיקה והגדלת הבונוס של המתמטיקה

מעת יצאה לדרך התכנית הלאומית לקידום לימודי המדעים בדגש על לימודי המתמטיקה, אנו חשים את תנועת השינוי הגדולה אשר חלה בתוך בתי הספר. אנו רואים יותר ויותר תלמידים אשר יחידות לימוד ויותר תלמידים, אשר מקבלים 5 זוכים לקבל הזדמנות אמיתית ללמוד במסגרת של מעטפת חינוכית-פדגוגית רחבה כדי להבטיח את הצלחתם. המלאכה החינוכית שלכם בנושא זה יוצאת דופן וראויה לכל הערכה.

לצד המעטפת אשר פרסתם בבתי הספר, קדמנו והוספנו עוד שני מהלכים גדולים וחשובים כדי יחידות לימוד; גיבוש של מתווה 5 להבטיח את הישגותם והתמדתם של התלמידים במסגרת של רשת ביטחון ומתן בונוס. - [למכתב המלא](#)

מכתבו של אריאל לוי - סמנכ"ל בכיר וראש המנהל הפדגוגי - בנושא הרחבת צו למניעת עישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון למוסדות חינוך.

עודכן חוק הגבלת העישון לבתי הספר.

ביום ג' ה-22.12.15, י' בטבת תשע"ו, ועדת הבריאות, הרווחה והעבודה אישרה את נוסח התיקון והרחבתו של חוק מניעת העישון במקומות ציבוריים וחשיפה לעישון לפיו חל איסור עישון במוסדות חינוך: " כל מקום במוסד מטרים מהכניסה 10 חינוך לרבות חצר המוסד, מגורי התלמידים וכן באיזור הכניסה והיציאה בטווח של והיציאה".

החל מ-7 בפברואר 2016, חל איסור על עישון בבתי ספר, לרבות חדרי עישון. - [למכתב המלא](#)

מכתבו של אריאל לוי - סמנכ"ל בכיר וראש המנהל הפדגוגי - בנושא תכנית "חינוך לחירום" רב גילית בבתי הספר

תכנית "חינוך לחירום" הינה תכנית המקנה לתלמידים ידע ותרגול באשר למצבי החירום השונים על מנת ליצור "תרבות של מוכנות לחירום". התכנית היא רב-גילית, מיועדת לתלמידי כיתות ב', ג', ה', ז', ט', י"א, והיא כוללת תכנים המתאימים לרמתם הקוגניטיבית והרגשית של התלמידים בקבוצות הגיל השונות.

התכנית תילמד על ידי מחנכי הכיתות אשר מהווים עבור התלמידים מתווכים טבעיים של הנושא, למעט כיתות ה', בהם התכנית תילמד על ידי מדריכות מאלש"ח ← מדריכות אוכלוסייה לשעת חירום ← של פיקוד העורף אשר עוברות הכשרה מקצועית בתחום ההוראה הפדגוגית על ידי גורמי מקצוע בפיקוח המשרד. - [למכתב המלא](#)

אגף לקוינות למידה – התאמות בדרכי היבחנות

לאור שאלות העולות מהשדה רצ"ב באופן מובנה רשימת ההתאמות בדרכי הבחנות ומנגנון אישורן

רמה	סוג התאמה	מאושרת ע"י	בהתבסס על	הערות
רמה 1	הארכת זמן הבחינה בשיעור של 25%	מועצה פדגוגית בית ספרית	חוות דעת של מורים	אין צורך באבחון דידיקטי או פסיכודידיקטי
	התעלמות משגיאות כתיב בעברית ובאנגלית	מועצה פדגוגית בית ספרית	אבחון דידיקטי	
	התעלמות משגיאות כתיב באנגלית- לתלמידים הנבחים ב-5 י"ל בשאלון G	מועצה פדגוגית בית ספרית	אבחון דידיקטי	ניתן לאשר עד 10% מהלומדים ברמה של 5 י"ל בשכבה
	ש עתוק הבחינה	מועצה פדגוגית בית ספרית	חוות דעת של מורים	אין צורך באבחון דידיקטי או פסיכודידיקטי
	הגדלת שאלון הבחינה	מועצה פדגוגית בית ספרית	מסמך רפואי המעיד על קושי או מסמך קביל אחר	אין צורך באבחון דידיקטי או פסיכודידיקטי
	שימוש בדף נוסחאות מורחב	מועצה פדגוגית בית ספרית	אבחון דידיקטי	
רמה 2	הכתבה/ הקראה לבוחן נייטרלי בשפת האם ובאנגלית (באנגלית השמעת שאלון או הקלדת/ הקלטת תשובות)	בסמכות מועצה פדגוגית לאשר עד 10% מתלמידי השכבה (אנגלית ועברית ביחד)	אבחון דידיקטי	במידה יש תלמידים נוספים שביה"ס מתרשם שזקוקים להתאמה זו- לאחר אישור מפקח על ביה"ס, הבקשה נשלחת לדיון בוועדת התאמה מחוזית
	שימוש במילונית אלקטרונית באנגלית	מועצה פדגוגית	אבחון דידיקטי	
	הקלדה על גבי מחשב	ועדת חריגים	מסמך קביל תומך חוות דעת מורים דוגמאות בחינה	אין צורך באבחון
רמה 3	מבחן בע"פ במקצועות רבי מלל	ועדת התאמה מחוזית	אבחון פסיכודידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי	
	מבחן בע"פ באנגלית (מתוקשב= השמעת)	ועדת התאמה מחוזית	אבחון פסיכודידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי	עלולות לשנות את המהות

			השאלון+הקלטת (תשובות)	הנמדדת בבחינה – שינוי הן בתנאי הבחינה והן בתוכנה
	אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידקטי	ועדת התאמה מחוזית	מבחן מותאם	
	אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידקטי	ועדת התאמה מחוזית	הקראה והכתבה בלשון	
	אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידקטי	ועדת התאמה מחוזית	הקראה והכתבה בערבית ועברית במגזר הערבי	
	אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידקטי	ועדת התאמה מחוזית	המרת המבחן במתמטיקה למקצוע מדעי אחר	

פרט להתאמה בדרכי הבחנות מסוג הקראה/ הכתבה לבוחן נייטרלי החל משנה"ל תשע"ו , לתלמידי שכבה י"א ומטה שהינה בסמכות ביה"ס לאשר עד למכסה של 10% מתלמידי השכבה, הנוהל ממשיך להתקיים כמו שהיה נהוג עד לשנה"ל תשע"ה.

משרד החינוך יצא בנוהל חדש לשינוע בחינות הבגרות והגברת השמירה על טוהר הבחינות

על פי הנוהל החדש: מעטפות הבחינות יוצאות ביום הבחינה מהמדפיס הממשלתי, ומשונעות באופן ישיר לבתי הספר. משרד החינוך שכר מלווים חיצוניים שיקבלו את שאלוני הבחינות ביחד עם מנהל בית הספר ונאמן בית ספרי נוסף, ויחד הם יוודאו שהשאלונים מאובטחים עד לתחילת הבחינה, ובמהלכה.

במסגרת הפקת לקחים ממועדי בחינות הקיץ, הדלפת שאלוני הבגרות והפגיעה החמורה בטוהר הבחינות וכחלק מתהליך התייעלות התפעולית, גיבש משרד החינוך נוהל חדש לשינוע בחינות הבגרות והגברת השמירה על טוהר הבחינות.

מיכל כהן, מנכ"לית משרד החינוך, מדגישה כי השמירה על טוהר הבחינות ועל זכותם של תלמידי מדינת ישראל להיבחן ולזכות בציון הוגן הן הגורמים המניעים לשינוי במתכונת ביצוע מבחני הבגרות. "יש לנו אמון מלא במנהלים, ומבחינתנו הישגים עם ערכים, יושר וטוהר באים לפני כל הישג אחר. יחד עם זאת, לאור האירועים שהיו בעבר - הדלפת השאלונים ואיום על שנתון שלם בביטול בחינות הבגרות – נערך משרד החינוך לאבטחת הבגרויות, כדי שתלמידי ישראל יוכלו להתמיד בבחינות ולא לחשוש מהדלפה".

משרד החינוך מקים בכל המחוזות מטות מטעם אגף הבחינות שידאגו לקשר ומענה מידי לבתי הספר.

שינוע ישיר לבתי הספר - במסגרת הנוהל החדש, חברות שליחים ימסרו בבוקר הבחינה את השאלונים ישירות ממשרדי המדפיס הממשלתי בירושלים אל בתי הספר (ללא תיווך בסניפי הדואר כבעבר).

בחינות הבגרות מתקיימות ב-1035 מוסדות חינוך בישראל. על פי המתווה החדש, כל שליח יפזר את מעטפת השאלונים לכ- 4-6 מוסדות חינוך, בהתאם לאזורים הגיאוגרפיים השונים.

שאלוני הבחינות מאובטחים ומתועדים - חברות השליחים ייודאו ששאלוני הבחינות מגיעים סגורים ומאובטחים לבתי הספר.

חברות השליחים יגיעו לבתי הספר עד 45 דקות לפני הבחינה - חלון הזמנים של השליחים הוא 45 דקות עד שעתיים וחצי לפני הבחינה.

משרד החינוך שכר מלווים שיקבלו את שאלוני הבחינות בבתי הספר - המלווים יחד עם מנהל בית הספר ונאמן נוסף של בית הספר יחתמו שיקבלו את השאלונים סגורים ומאובטחים.

השאלונים יאופסנו בחדר המנהל – המלווה החיצוני יודא כי השאלונים מאובטחים עד לתחילת הבחינה, ובמהלכה.

פיילוט כספות:

בנוסף לכך משרד החינוך החל בפיילוט (ב-50 בתי ספר) של שימוש בכספות משוכללות לאבטחת הבחינות בבתי הספר. המטרה: הגברת האבטחה על שאלוני הבחינות.

הפצת הבחינות אל בתי הספר תעשה על ידי חברות השליחים, שיגיעו ישירות לבתי הספר (ללא תיווך בסניפי הדואר) ויאפסנו את השאלונים בכספות מאובטחות. הכספות תיפתחנה חצי שעה בלבד לפני הבחינה, בכל מקרה אחר של פתיחת דלת הכספת תתקבל התרעה של חשד לפריצה במוקד ייעודי של מערכת אבטחת הבחינות.

אגף בחינות - ניסוי דיווח ציונים שנתיים במערכת המנב"סנט

למנהלי בתי הספר העל-יסודיים המשתתפים בניסוי דיווח ציונים שנתיים

להלן קישור למידע על הניסוי (פיילוט) - דיווח ממוחשב של ציון שנתי לבגרות - מועד חורף תשע"ו (2016)

קול קורא להשתתפות במיזם שיעורים פרטיים ברשת

משרד החינוך מקים מרכז תגבור ולמידה מקוון On-line לתלמידים. במטרה לתת מענה וסיוע לכל תלמיד הרוצה לשפר את הישגיו במתמטיקה ובאנגלית. השירות ניתן ללא עלות ובשלב הראשון לתלמידי כיתות י' – יב'. [לפרטים](#)

מנהל תחום ביטחון ארצי - הכשרת מנהלי משלחות היוצאות לחו"ל

הוצאת תלמידים לחו"ל מטעם משרד החינוך ובאישורו הינו אירוע שיש לארגנו ולהכינוהן בהיבטים החינוכיים פדגוגיים, הן בהיבטי הביטחוניים והן בהיבטי ההסברה של חברי המשלחת, תלמידים ומורים כאחד. חוזר מנכ"ל המעודכן אשר יופץ אליכם בימים הקרובים מסדיר את הטיפול בהוצאת המשלחות בין כלל הגורמים ובכלל זה הגוף המשגר, הגוף

המאשר, ביה"ס והמשלחת. אגף בכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח בשיתוף עם מנהל חברה ונוער ומנהל טכנולוגיות מידע, גיבש דרכי פעולה והנחיות לאור לקחי העבר. במסגרת זו הוחלט על ביצוע הכשרה ראשי המשלחות לשם מתן כלים להתמודדות כהשלמה להכנה המתקשבת של חברי המשלחת בת 10 שעות, כפי שהוגדר בחוזר מנכ"ל. [למכתב המפורט](#)

שבוע החלל הישראלי

בשנת הלימודים תשע"ו יתקיים שבוע החלל הישראלי בתאריכים 31 בינואר – 4 בפברואר 2016.

המועד נקבע בעקבות אסון המעבורת קולומביה שאירע ב-1.2.2003, בו נספו צוות המשימה STS-107 שאחד מחבריו היה טייס החלל הישראלי, אל"מ אילן רמון ז"ל. מטרתו של שבוע זה, להגביר את הקשר של הקהילה לתחום החלל ולהרחיב את העניין והסקרנות של צעירים בפעילות החלל בישראל.

שבוע החלל הישראלי מתקיים ביוזמת סוכנות החלל הישראלית, משרד המדע הטכנולוגיה והחלל, ובמסגרתו מתקיימים מגוון אירועים; חלקם מיועדים לקהל הרחב וחלקם מיועדים לאנשי חינוך ותלמידים.

אירועים אלה הם פרי שיתוף פעולה בין המזכירות הפדגוגית - הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה שבמשרד החינוך, לבין סוכנות החלל הישראלית וקרן רמון.

לחלק מהאירועים מוזמנים גם המורים המלמדים גיאוגרפיה- אדם וסביבה בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות.

[בקישור המצורף](#) פרוט אירועי שבוע החלל הישראלי

חינוך טכנולוגי על תיכוני - הנחיות לרישום מועמדים ללימודים בכיתות י"ג-י"ד בשנה"ל תשע"ז

רישום בקשות המועמדים לכיתות י"ג-י"ד לשנה"ל תשע"ז יתבצע רק דרך המנב"סנט – [למכתב המלא](#)

מחוז צפון - יום עיון להוראת עברית בתכנית 'עברית על הרצף'

ביום ג', 26.1.2016 יתקיים מפגש הנחיה עם הפיקוח למורי "עברית על הרצף". יום העיון יתקיים בבית-הספר נזירות המושיע בנצרת, בין השעות 14:00-17:15

[מצרפת הזמנה](#)

המזכירות הפדגוגית ומנהל תקשוב – תרגיל למידה בחירום

במסגרת תרגיל למידה בחירום שעורך מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע, יופעל מיזם "צו 8 חינוכי" על ידי מורים מתנדבים לתלמידי החטיבה העליונה.

המורים יעבירו שיעורים בלמידה מרחוק בשעות הערב על פי מערכת שיעורים המצורפת במכתב.

מצ"ב [מכתב למנהלי בתי הספר ולמורי החט"ע](#).

התרגיל יתקיים בתאריכים 1/2/16 ל- 4/2/16 בין השעות 16:00-21:00

הפיקוח על הוראת המתמטיקה - חוזר לרכזי ולמורי מתמטיקה בחטיבה העליונה

למורים למתמטיקה המלמדים בחטיבה העליונה [מצורף חוזר](#) ובו עם מספר דגשים והבהרות, לגבי שינויים בסמלי שאלוני הבגרות, מועדי ההבחנות והתאמות לקראת הבחינות.

שידור בנושא לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז

המיזם "אקדמיה ברשת" של משרד החינוך קיים ביום ג' (15.12.15), שידור חי בנושא לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז.

השידור התקיים בהשתתפות דני ז'ורנו, מנהלת אגף לקויות למידה והפרעות קשב במשרד החינוך, וחמוטל רוזן – דוברת מועצת התלמידים והנוער. – מצ"ב קישור [למשדר](#)

מנהל תקשוב – האתר "מינהל בריא"

האתר יהווה פלטפורמה לתכנית קידום הבריאות במינהל תקשוב, טכנולוגיה ומערכות מידע, האתר הוא פנימי לעובדי המשרד בלבד.

זהו פרויקט ראשון מסוגו בארגון, שמטרתו לקדם אורח חיים פעיל ובריא, לעורר השראה, מוטיבציה ובעיקר שיתוף.

האתר כולל:

- מאמרים, טיפים שבועיים, מידע בנושאי בריאות.
- מדור "הוסף אימון" - אפשרות לדווח ולעקוב אחר פעילות ספורטיבית שבצעתם ולקבל דוח סיכום פעילות "החטיבה הבריאה" - מצב כל חטיבה on line: לפי סוג אימון, משך פעילות ותדירות פעילות. (בעתיד גם מעקב אישי באופן חסוי לכל עובד).
- במסגרת הפרויקט, נפתחה סדנת כושר ובריאות ראשונה (קבוצה של נשים בשלב זה, ובעתיד יפתחו סדנאות גם לגברים) – שאותה מעבירה רחל יחזקאלי, עובדת המשרד, רחלי מאמנת כושר ובריאות בוגרת ווינגייט.

פרטים על הסדנא תוכלו לקבל באתר.

גאוגרפיה וסביבה – מפגש סינכרוני לרגל אירועי שבוע החלל

מזמינה אתכם להצטרף למפגש הסינכרוני ולאירועי שבוע החלל הישראלי 2016.

מצ"ב [תכנית אירועי הכנס](#).

24 בינואר 1965 - סוריה מודיעה כי לכדה את אלי כהן

25 בינואר 1949 - הבחירות הראשונות במדינת ישראל לאספה המכוננת, שהפכה לכנסת הראשונה

27 בינואר 1941 – נולדת תרצה אתר, משוררת, סופרת ומתרגמת ישראלית (נפטרה ב-1977)

22 בינואר 1933 - נוסדה תנועת עליית הנוער להעלאת ילדים יהודים ארצה

מעורבות חברתית ב תיכון (חדש) אפאק כפר מנדא

במסגרת המעורבות החברתית כול תלמידי בית הספר אשר נכללים בתוכנית כחלק משעות ההתנדבות נעשה מחקר יישובי על המנהגים בכפר, היסטוריית הכפר ופיתוח הכפר.

במסגרת המחקר ראיינו כ 100 מתושבי הכפר, בני 80 ומעלה, אשר ספרו על רצף האירועים הסטורים ומנהגים עממיים בכפר, כחלק מתוכנית המחקר בית הספר ארח את המבוגרים ליום מיוחד שכלל מפגש כיתי בין המבוגרים לתלמידים.

בית הספר עתיד להפיק סרט דוקומנטרי וספר שיכלול את המנהגים העממיים וההיסטוריה של הכפר מאז המנדט הבריטי עד ימינו, מצורף קישור ל[הפרומו של הסרט](#)

משרד החינוך הוזיל את המסעות לפולין בכ-1,200 שקלים לכל תלמיד

בעקבות המכרז נתקבלו מחירי מקסימום שחברות שונות שזכו במכרז יכולות לגבות - במשרד החינוך קוראים לציבור המנהלים וההורים לתלמידים לעמוד על כך שלא ידרשו לשלם מעבר לתעריף המאושר. בנוסף, תהיה קרן למלגות למי שמתקשה לעמוד בתשלום על מנת שכל תלמיד יוכל לצאת למסע לפולין.

זאת ועוד: הוחלט שהמלווים שיוצאים עם התלמידים למסע יעשו זאת במימון מלא של המשרד, ולא מכספי הורי התלמידים. המלווים כוללים ארבעה אנשי צוות: 2 מורים, מדריך ומאבטח.

הכפר הירוק - בנעליים של המורים

בכפר הירוק הוחלט להרחיב את פרויקט עוזרי ההוראה, במסגרתן משמשים תלמידי השכבות הבוגרות כמורים בכיתות הנמוכות.

תלמידי כיתה י' מסייעים למוריהם בלימוד שכבות צעירות יותר. הם מתכננים יחד עם המורים את השיעורים, מעבירים בעצמם את השיעורים ואף זוכים לבחור את המורים עימם הם מעוניינים לעבוד.

הפרויקט החל לפני כשנתיים כפיילוט שכלל שישה תלמידים בלבד, אך תפס תאוצה והתרחב לאחרונה, לאחר שתלמידי כיתה ח', אותם לימדו התלמידים אז "נדלקו" על הרעיו ומשמשים כיום כעוזרי הוראה בעצמם.

גילי רומן, רכז פדגוגי בחטיבת הביניים מספר: "השנה כבר יש לנו 25 עוזרי הוראה במגוון מקצועות. הם בודקים מבחנים, אחראים על פעילות מחוץ לשעות הלימודים ועל שיחות בקבוצות הווצאפ של התלמידים".

@ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @

ברכות ותנחומים

אנו משתתפים בצערו של ראש המינהל לחינוך התיישבותי- **מר בני פישר** על פטירת אביו

אנו משתתפים בצערו של **ד"ר איתי אשר** מלשכת המדען הראשי על פטירת אביו

מראה כז"ש "שלוסי הזא..."

